

การศึกษากิจกรรมอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมตามธรรมชาติไม้กฤษณา

นายรัตนะ ไทงาม¹ นายบัณฑิต หงษ์ทอง¹

บทคัดย่อ

เนื่องจากความต้องการใช้เนื้อไม้และน้ำมันจากต้นกฤษณาที่มีปริมาณมาก ทำให้มีการตัดฟันต้นกฤษณาทั้งในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่ป่าธรรมชาติเป็นจำนวนมาก ซึ่งการตัดฟันโดยไม่ได้คำนึงการทดแทน อาจเป็นสาเหตุ

ให้เกิดการสูญหายของสายพันธุ์ที่มีลักษณะทางพันธุกรรมที่ดี จึงจำเป็นต้องรวบรวมสายพันธุ์กฤษณาเพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมไว้ เพื่อสำหรับพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ และขยายพันธุ์ต่อไปในอนาคต

การศึกษาค้นคว้าเพื่อรวบรวมสายพันธุ์กฤษณาจากแหล่งตามธรรมชาติแล้วนำมาปลูกรวมไว้เป็นแปลงอนุรักษ์พันธุกรรมสำหรับใช้เป็นฐานในการพัฒนาสายพันธุ์ และขยายพันธุ์ โดยทำการสำรวจแหล่งแม่ไม้กฤษณาจำนวน 3 ชนิด จากแหล่งต่างๆของประเทศไทย ดังนี้ *Aquilaria crassna* จำนวน 3 แหล่ง คือ ลำตะคลอง หินกอง และ เหวนรก จังหวัดนครราชสีมา *Aquilaria malaccensis* จำนวน 2 แหล่ง คือ เขาคิชฌกูฏ และน้ำตกพริ้ว จังหวัดจันทบุรี *Aquilaria subintegra* จำนวน 4 แหล่ง คือ เมืองกระบี่ เขาบรรทัด 2 แหล่ง จังหวัดกระบี่ เขาปู่เขาย่า จังหวัดพัทลุงแล้วนำไปปลูกไว้ที่สถานีวนวัฒนวิจัยสุราษฎร์ธานี

ผลการศึกษาพบว่ากฤษณาทั้ง 3 ชนิด จากแหล่งต่างๆ สามารถรอดตายและเติบโตได้ดีพอสมควรในพื้นที่สถานีวนวัฒนวิจัยสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นพื้นที่นอกถิ่นกำเนิดตามธรรมชาติที่ทำการสำรวจรวบรวมมา โดยพบว่ากฤษณาชนิด *Aquilaria subintegra* มีอัตราการรอดตายสูงสุด และชนิด *Aquilaria crassna* มีการเติบโตสูงที่สุด

คำหลัก : กฤษณา อนุรักษ์พันธุกรรม แปลงรวมพันธุ์

¹นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้